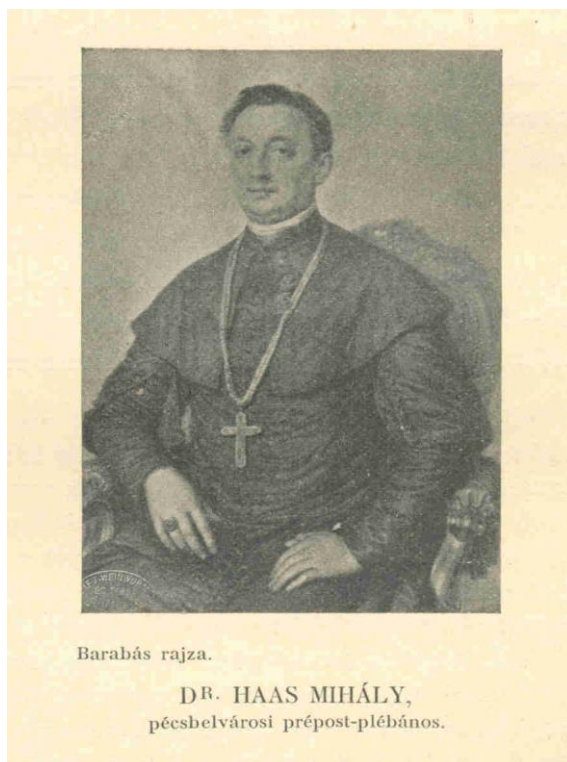

Haas Mihály püspök

Pinkafőn született 1810. április 8-án, ahol nagyatyja jegyző, atyja pedig posztónyíró volt. Iskoláit Weinhofer József plébános vezetése mellett szülőhelyén, Szombathelyen, majd Pécsen és Bécsben végezte, majd Pesten 1830. augusztus 26-án bölcsészdoktori oklevelet szerzett. 1834. augusztus 6-án Pécsen szentelte pappá Szepesy Ignác püspök. Káplánkodott Ozorán, Pincehelyen, Dunaföldváron és Pécsen, ahol 1837-ben Szepessy Ignác püspök őt a líceumban történelem tanárrá, 1843-ban pedig a dogmatika tanárává nevezte ki. 1846. április 27-én Pécs városa megválasztotta plébánosává, ahol 1853-ig töltötte be ezt a tisztséget; ekkor Pestkerületi iskolatanácsossá nevezték ki. Magyar volt, de a német kultúra híve. Emiatt később, amikor szatmári püspökké lett, neve népszerűtlen lett. Ő maga járt az iskolákba tanítani, hogy a tanító tanuljon. 1859-ben szatmári püspökké választották. A Ferenc József-rend lovagja és IX. Pius pápa titkos kamarása volt. Meghalt 1866. március 27-én Pesten.

Már növendékpap korában dolgozott a lapokban. A papnevelő intézetében levő irodalmi kört ő maga vezette. Egyházi beszéde a Pécsi Egyházi Töredékekben (1846. Predigt am Feste des heil. Königs Stephanus); cikkei a Magyar orvosok és természetvizsgálók Munkálataiban (1846. Baranyának római, magyar és török régiségeiről), Danielik János Emlékkönyvében (1852. I. Klimó György pécsi püspök, Koller József pécsi kanonok, Szalágyi pécsi kanonok, A római katakombák és a Pécsen még fenn levő földalatti római keresztény kápolna, Pécsi főiskola 1367-ben, Nehány szó a magyarországi egyházi zenéről, Irodalmi forgácsok, A sinai hegyi feliratok, Az assyriai királyok levéltára, Zsidó kéziratok Chinában, A laterani palota keresztény museuma, Origines egy művének felfedezése, II. Weinhofer József pinkafői plébános, Wimmer Ágoston ágost. vall. lelkész, Werner Zachariás, Kassay József magyar nyelvészeti író, Bata Tolnamegyében, Batazék, Fadd, Duna-Földvár, Madocsa, Mohács, Paks, Pinkafő, Duna-Szekcső, Szekszárd, Tolna, Gróf Batthyány Miklós özvegye, Vukovár, Régi és újabb műemlékeink), a Budapesti Hirlapban (1855. 625. sz. Beszéde a pestvárosi főreáliskola ünnepélyes megnyitásakor), a Religióban (1853. I. Vasmegyei kolostorok), a budai elemi főiskolák Jahresberichtjében (1856. Anrede des k. k. Schulrathes Mich. Haas an die Schüler der Normal-Haupt-Schule in Ofen und deren Aeltern, bei Gelegenheit der Fahnenweihe am 19. Mai 1856.); munkatársa volt a Lonkay által szerkesztett Tanügyi Lapoknak.

Haas Mihály fiatal papként bejárta a Pécsi Egyházmegyét, gyűjtötte a történelmi emlékeket, s ezekről gyakran írt. Így járhatott az 1830-as években Bátán, az apátság akkor még látható romjai között. A Danielik emlékkönyvben ezt a visszaemlékezést olvashatjuk erről a látogatásról: „Apátságának egykori nagyságáról bizonyosságot tesznek annak mohlepte romjai,

melyek azonban a legközelebb múlt években földig pusztítottak el, mit elegendőképp nem sajnálhatni. E romok tudniillik a kétfelé ágazó Duna fölött igen festői képet adtak. A följárás hozzájuk, főképp midőn a fák vagy a szőlők virágzottak, feledhetetlen élményt nyújtott a vándornak. És mily megható a kolostor helyéről az alatta elhőmpölygő fenséges folyam és kedves környéke fölött a szétekintés! A gyönyörű táj első átpillantása oly meglepő szépségű, hogy a szem nem tudja, hol nyugodjék meg először. Balra Tolna és Baranya terül el számos falvakkal és gyönyörű bortermő hegyek- és halmokkal díszítve. Jobbra a bő termése miatt a magyar Kánaán nevére érdemes Bácskának végtelen rónája fekszik, és szép ligetek és erdők szegélyezvén a Duna partjait.”